

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Шевченківська премія 2025: Євген Нищук про кількість заявок та нову категорію для народного мистецтва. – Поліна Горлач](#)

[Найкращі події листопада. Рекомендує УП.Культура. – Анастасія Большакова](#)

Вшанування пам'яті

[На фасаді Одеської кіностудії відкрили меморіальну дошку режисерці Кірі Муратовій. – Лада Вербицька](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Ютуб-проект «Як не стати овочем»: як убезпечити підлітків від ворожих впливів онлайн. – Юлія Поліковська](#)

[Розділай і владарюй. Як російська пропаганда поляризує аудиторії медіа та втручається у вибори в США. – Єгор Брайлян](#)

Медіа

[NGL.media: На аудит ютуб-каналу The Gaze витратять майже 800 тисяч гривень. – Мар'яна Зінченко](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[У Києві відреставрують садибу Лапинської: її майбутній вигляд \(ФОТО\). – Микита](#)

[На Рівненщині оголосили конкурс на здобуття премії імені Ніла Хасевича](#)

Театр

[У Миколаївському національному театрі відбулась прем'єра вистави «Сон літньої ночі». – Ганна Головченко](#)

Музика

[У Києві відбудеться прем'єра віднайденної опери «Креонт» Бортнянського. – Наталка Лотоцька](#)

[«Так могла би звучати „Матриця 5”»: про створення семплованої бібліотеки звуків бандури. – Анастасія Кишковська](#)

Візуальні мистецтва

[Про надзвичайників, лікарів, волонтерів: у Києві відкрилася виставка](#)

[«Полум'яний тил. Шлях до Перемоги». – Дар'я Тарасова](#)

[Старі ключі киян стануть частиною нового артоб'єкта «Ключ Києва»: як доєднатися. – Олексій](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Ще три нагороди для української стрічки: «Ти – Космос» здобула відзнаки на фестивалі в Італії. – Микита](#)

[«Медовий місяць», «Територія дитинства», «Квіти України» та інші: хто став переможцем кінофестивалю «Молодість». – Марічка Максимець](#)

[Тріумф українських фільмів. Підсумки 53-го міжнародного кінофестивалю «Молодість». – Дмитро Десятерик](#)

[У Києві відбудеться Міжнародний кінофестиваль студентських фільмів «Пролог». – Мар'яна Зінченко](#)

[Делікатна ретравматизація: «Медовий місяць» Жанни Озірної. – Ігор Кромф](#)

[«БожеВільні»: Арктем радянського періоду. – Ігор Кромф](#)

[Розгорівся скандал: в українському фільмі «БожеВільні» помітили актора, який підтримує війну. – Ольга Паньків](#)

[У фільмі «БожеВільні» зіграв актор, який живе в росії. У Film.ua пояснили, чому неможливо перезняти або вирізати сцени. – Поліна Горlach, Олег Челяк](#)

[Фільм «БожеВільні» зібрав 1,6 млн грн після першого вікенду прокату. – Євгенія Луценко](#)

[«Донька». Експлуатаційний горор про геноцид у Бучі, який викликає більше питань, ніж відповідей. – Кромф Ігор](#)

[Бетмен як воєнний злочинець, невловний і безкарний. – Андрій Кокотюха](#)

[Вийшов короткометражний фільм про харківську ЛГБТ-спільноту. – Антон Малиновський](#)

[Ситком «Голова» повертається – з новими викликами та новим головою](#)

[Команда стрічки про херсонського журналіста «Редакція» відвідає 10 міст України](#)

[Пекельна атмосфера екшену: вийшов трейлер комедійного треш-горору «Морена»](#)

[Римма Зюбіна зізналася, чи готова вона очолити Держкіно: «У нас дуже кепські справи». – Ольга Паньків](#)

Просвітництво

[Платформа критичних текстів про мистецтво by text: Що треба знати. – Ліза Корнійчук](#)

[Про археологію пам'яті, або коли історія і пам'ять переплітаються](#)

Література. Книговидання

[Українські видавці знову відвідують ярмарок у Шарджі. – Оксана Хмельовська](#)

[«Одне місто. Одна книга»: у Відні безоплатно роздадуть 100 тисяч книжок](#)

[Андрія Куркова. – Ропасва Жанна](#)

Охорона культурної спадщини

[В Україні пошкоджені 1179 пам'яток культурної спадщини через агресію рф. –](#)

[Дар'я Куркіна](#)

[Фахівці ЮНЕСКО та ІКОМОС оглянуть дві церкви на Львівщині зі списку](#)
[всесвітньої спадщини](#)

[росіяни знищили монументальні панно в маріупольській школі. – Юлія Лаврук](#)

Бібліотечна справа. Читання

[Нове життя для залізничних кас – якою буде нова книгарня «Човен» у Львові. –](#)

[Анастасія Андрушко](#)

Культура національних меншин. Закордонні українці

[День ромської мови: як з'явилась романі, скільки діалектів існує та чому](#)
[ромська молодь соромиться нею розмовляти. – Ірина Миколайчук](#)

Загальні питання

Шевченківська премія 2025: Євген Нищук про кількість заявок та нову категорію для народного мистецтва. – Поліна Горлач

До першого туру на розгляд експертної комісії Шевченківської премії 2025 допущено 67 заявок. Найбільше у категорії «Література» – близько 25, ще близько 15 у категорії візуального мистецтва. Про це в ефірі «Радіо Культура» розповів голова Шевченківського комітету Є. Нищук. Він зауважив, що список ще може оновлюватися, оскільки значну частину заявок надіслали в останні 2–3 дні, крім того, досі обробляють заявки, які надсилали поштою. Він зазначив, що на першому етапі Шевченківський комітет не розглядає заявки безпосередньо та не оцінює мистецький компонент. Передусім роботи оцінюють за дотриманням усіх деталей щодо положення і статуту, оскільки не усі читають зміни й доповнення. «Тому є ситуація, коли з технічного боку можуть не відібрати. Але якщо подавали завчасно, то комітет дає консультативну допомогу і час, щоб правильно доформили документи», – додає він. Тепер, на першому етапі, мистецькі твори оцінюватиме експертна комісія. У кожній із категорій премії по 3–4 експерти проаналізують роботи й у 20-х числах листопада представлять експертну довідку – рекомендації, кого варто допустити до другого туру, де вже члени комітету детально з ними ознайомляться. Нищук розповів і про нову категорію, яку цього разу представлено на Шевченківській премії – «декоративно-прикладне мистецтво»: «Тепер є окремо народне мистецтво. Відзнака, яка дасть можливість відзначити носіїв креативних народних ремесел: вишивки, різьбярства, різного розпису». Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/872285-sevcenkivska-premia-2025-evgen-nisuk-pro-kilkist-zaavok-ta-novu-kategoriu-dla-narodnogo-mistectva/>

Найкращі події листопада. Рекомендує УП.Культура. – Анастасія Большакова

«У Києві приймають найкращі регіональні театри, львівський гурт „Пиріг і Батіг”, а також відновлюють барокову оперу Бортнянського, що вважалася загубленою понад 250 років. У Львові ж вперше дають оперу японську та показують талановиту п'єсу харківського драматурга О. Михайлова „Птах на горищі”. В Дніпрі відкривають виставку, натхнену поезією А. Кримського. А в українських кінотеатрах нарешті виходять фестивальні гіти „Редакція” та „Назавжди-назавжди”». Музична оглядачка Н. Писанка, журналістки М. Кабацій і А. Большакова, а також редакторка Т. Пушнова розповідають про культурно-мистецькі події у листопаді у різних містах України. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/kudi-shoditi-u-listopadi-304590/>

Вшанування пам'яті

На фасаді Одеської кіностудії відкрили меморіальну дошку режисерці Кірі Муратовій. – Лада Вербицька

4 листопада меморіальну дошку режисерці відкрив директор кіностудії А. Осіпов. Захід присвятили 90-річчю від дня народження К. Муратової. У

стінах Одеської кіностудії заплановані й інші події з цього приводу. Так, 4 листопада відбулася прем'єра Альманаху переможців II Конкурсу короткометражних проєктів «Короткі зустрічі» ім. К. Муратової. 8 листопада у кіностудії покажуть фільм «Не хочу, щоб про мене розповідали інші. Кіра Муратова», а кінознавець Є. Женін представить глядачам стрічку «Короткі зустрічі» (реж. К. Муратова). Докладніше:

<https://odesa.rayon.in.ua/news/756961-na-fasadi-odeskoi-kinostudii-vidkrili-memorialnu-doshku-rezhisertsy-kiri-muratovi>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Ютуб-проєкт «Як не стати овочем»: як убезпечити підлітків від ворожих впливів онлайн. – Юлія Поліковська

У новому випуску ютуб-проєкта «Як не стати овочем» увагу аудиторії привертають до небезпечної тенденції у мережі з вербування українських дітей російськими спецслужбами для здійснення диверсій. У відео «Як росія вербує українських дітей?» авторка проєкта О. Мороз розповіла, яких заходів слід вживати, щоб убезпечити підлітків від ворожих впливів. Докладніше:

<https://ms.detector.media/internet/post/36627/2024-11-04-yutub-proiekt-yak-ne-staty-ovochem-yak-ubezpechyty-pidlitiv-vid-vorozhykh-vplyviv-onlayn/>

Розділяй і владарюй. Як російська пропаганда поляризує аудиторії медіа та втручається у вибори в США. – Єгор Браїлян

Автор розповідає яким чином росія втручається в демократичні процеси в Сполучених Штатах через інформаційні кампанії та методи гібридної агресії. Від результату цих виборчих перегонів залежатиме, у тому числі, підтримка України в протидії російській повномасштабній агресії. Докладніше:

<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplyvi/post/36628/2024-11-05-rozdilyay-i-vladaryuy-yak-rosiyska-propaganda-polyaryzuie-audytorii-media-ta-vtruchaietsya-u-vybory-v-ssha/>

Медіа

NGL.media: На аудит ютуб-каналу The Gaze витратять майже 800 тисяч гривень. – Мар'яна Зінченко

ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України» (МПУ) заплатить 782 004 гривень ТОВ «Сабсаб» за проведення аудиту і розробку стратегії розвитку англomовного ютуб-каналу The Gaze. Це з'ясували журналісти видання NGL.media. Як повідомляє видання, угоду на загальну суму 782 тисячі гривень з ПДВ сторони підписали за результатами відкритих торгів з особливостями, до участі в яких зголосилося лише київське ТОВ «Сабсаб». Загалом до кінця 2024 року підрядник має провести комплексний аудит ютуб-каналу The Gaze (564,5 тисяч гривень), розробити і затвердити оновлену стратегію розвитку (141,1 тисяч гривень), менторство і підтримка реалізації стратегії (76,4 тисяч гривень). Київське ТОВ «Сабсаб» є розробником сервісу SubBox для аналізу і просування каналів на відеохостингу YouTube. Як розповів NGL.media представник одного з українських телеканалів, що також

використовують цей сервіс для аналізу свого контенту, вартість річної передплати на SubVox не перевищує 70 тисяч гривень. За його ж словами, середня вартість комплексного аудиту ютуб-каналу і надання рекомендацій з розвитку не перевищує 1000–1500 доларів (41–62 тисяч гривень). Ютуб-канал The Gaze було створено у травні 2023 року. «За півтора року на цей канал підписалися 35,7 тис. користувачів YouTube, а загальна кількість переглядів сягнула понад 8,1 млн грн. За той же час загальні витрати з бюджету МКІП на діяльність платформи The Gaze уже перевищили 100 млн грн. Статистика свідчить, що в середньому кожен ролик на ютуб-каналі переглядають по 2,6 тис. разів. Це достатньо умовна цифра, адже відеохостинг зараховує перегляд, якщо користувач взаємодіяв з відео хоча б 30 секунд», – повідомляє медіа. У розмові з NGL.media український медіаменеджер Є. Сафонов припустив, що аудиторія ютуб-каналу The Gaze може бути «накручена» – про це, зокрема, свідчить мізерна кількість реакцій і коментарів користувачів під нібито популярними роликами. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/234304/2024-11-04-nglmedia-na-audyt-yutub-kanalu-the-gaze-vytratyat-mayzhe-800-tysyach-gryven/>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

У Києві відреставрують садибу Лапинської: її майбутній вигляд (ФОТО). – Микита

Садибу Лапинської побудовано на початку ХХ століття, вона є пам'яткою архітектури місцевого значення. Концепцію її реставрації схвалила Консультативна рада при Департаменті охорони культурної спадщини КМДА. Будівлю розташовано у Шевченківському районі Києва біля історичної місцевості Афанасіївський Яр, на вулиці Олесея Гончара. «Активісти та мешканці неодноразово звертали увагу на необхідність її збереження, і ми раді повідомити, що роботи з реставрації розпочнуться вже незабаром. Дякуємо всім, хто долучився до збереження культурної спадщини нашого міста», – зауважили в КМДА. Першим етапом стане ремонт фасаду, щоб відновити первісний вигляд цієї унікальної архітектурної споруди. Докладніше:

<https://shotam.info/u-kyievi-vidrestavruut-sadybu-lapynskoi-ii-maybutniy-vyhliad-foto/>

На Рівненщині оголосили конкурс на здобуття премії імені Ніла Хасевича

На Рівненщині оголошено конкурс на здобуття обласної премії у галузі образотворчого мистецтва імені Ніла Хасевича, яка «присвоюється за високоякісні художні твори, що утверджують національну традицію, зберігають основи класичного мистецтва і здобули широке громадське визнання, на честь його пам'яті та для підтримки розвитку українського образотворчого мистецтва». Докладніше про умови участі:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/756867-na-rivnenshchini-ogolosili-konkurs-na-zdobuttya-premii-imeni-nila-khasevicha>

Театр

У Миколаївському національному театрі відбулась прем'єра вистави «Сон літньої ночі». – Ганна Головченко

Миколаївський національний академічний український театр драми та музичної комедії розпочав 98-й театральний сезон на основній сцені прем'єрою вистави «Сон літньої ночі» за п'єсою Вільяма Шекспіра в перекладі Ю. Лісняка. У постановці поєднано декілька театральних жанрів: комедію, мюзикл, балет і навіть стендап. Режисер-постановник – Є. Резніченко. Докладніше:

<https://mykolaiv.rayon.in.ua/news/757033-u-mikolaiivskomu-natsionalnomu-teatri-vidbulas-premera-vistavi-son-litnoi-nochi>

Музика

У Києві відбудеться прем'єра віднайдені опери «Креонт» Бортнянського. – Наталка Лотоцька

11 листопада в Києві відбудеться прем'єра віднайдені опери видатного українського композитора Д. Бортнянського «Креонт» у концертному виконанні, розповів диригент-постановник опери, народний артист України Г. Макаренко. «Понад 200 років опера вважалася втраченою для людства. Нашій команді пощастило знайти рукопис партитури „Креонта” в архівах бібліотеки міста Лісабон (Португалія). І майже через 250 років після її першого показу ми плануємо повернути її людству», – поінформував Макаренко. Виконуватимуть твір Національний президентський оркестр, Національна заслужена академічна капела України «Думка», партію Креонта виконує соліст Національної філармонії України, лауреат міжнародних конкурсів С. Бортник, партію Антигони – солістка Національної опери України, заслужена артистка України, лауреатка міжнародних конкурсів О. Фомічова. На переконання Макаренка, ця опера є потужним інструментом культурної дипломатії, адже постать Бортнянського об'єднує чотири країни – Україну, Польщу, Італію та Португалію. Він також повідомив, що перша повна сучасна постановка «Креонта» в Києві отримала патронат з боку ЮНЕСКО й Europa Nostra. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/11/04/643222_kiievi_vidbudetsya_premiera.html

«Так могла би звучати „Матриця 5”»: про створення семплованої бібліотеки звуків бандури. – Анастасія Кишковська

Влітку проєкт сучасної семплованої бібліотеки звуків чотирьох видів української бандури став одним із переможців грантової програми Per Forma, яку здійснила платформа Kyiv Contemporary Music Days. Це дало можливість записати різноманітні звучання української бандури, якими зможуть послуговуватися у своїй творчості композитор_ки, саунд артист_ки та саунд продюсер_ки. На сьогодні існує декілька типів бандури, зокрема чернігівська, львівська, харківська та старосвітська. Усі вони відрізняються звучанням, конструкцією та виконавськими можливостями. А. Барсов, куратор проєкту, звукооператор, звукорежисер, вирішив записати звучання кожного типу бандури та створити безкоштовну бандурну семпловану бібліотеку – структуровану

колекцію WAV-файлів, яку також буде оформлено як бібліотеку у VST Falcon 3. Над цим проектом він працює разом із українськими бандурист_ками В. Войтом (старосвітська та харківська бандури), Є. Соловійовою (чернігівська бандура) та О. Атаманчук (львівська бандура). Проект організовано Українською асоціацією електроакустичної музики. Головна мета – популяризувати бандуру, перезавантажити уявлення про неї, а для цього – представити та закарбувати звуки, тембри, техніки та артикулятивні можливості різних типів бандур. Докладніше:

<https://theclaquers.com/posts/13947>

Візуальні мистецтва

Про надзвичайників, лікарів, волонтерів: у Києві відкрилася виставка «Полум'яний тил. Шлях до Перемоги». – Дар'я Тарасова

У Центральному будинку художника в Києві 1 листопада відкрито виставку «Полум'яний тил. Шлях до Перемоги», присвячену героям українського опору в тилу – рятувальникам, лікарям, поліціантам, вчителям, залізничникам та волонтерам. Представлено твори, що відображають реалії життя під час війни, зокрема: «В реанімації», «Київ після прильоту», «Охматдит після влучання» та «Вкрадене дитинство». Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-pro-nadzvichaynikiv-likariv-volonteriv-u-kiievi-vidkrilasya-vistavka-polumyanyi-til-shlyakh-do-peremogi>

Старі ключі киян стануть частиною нового артоб'єкта «Ключ Києва»: як доєднатися. – Олексій

Мистецька група «12» оголосила збір старих непотрібних ключів для свого масштабного артпроєкту «Ключ Києва». Проєкт, який бере свій початок у 2000-х роках з ідеї архітектора М. Кислого, цього разу прагне завершити команда на чолі з мисткинею А. Моріною. Інсталяція стане однією з дванадцяти символічних «брам», кожен з яких присвячено певній київській темі. Залишити ключ можна в спеціальній скриньці в музеї «Золоті Ворота» до 11 листопада – він стане частиною двометрової інсталяції, яку прикрасять тисячі ключів киян. Докладніше:

<https://shotam.info/stari-kliuchi-kyian-stanut-chastynoiu-novoho-artob-iekta-kliuch-kyieva-iak-doiednatysia/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Ще три нагороди для української стрічки: «Ти – Космос» здобула відзнаки на фестивалі в Італії. – Микита

Стрічка П. Острікова «Ти – Космос» здобула три нагороди на фестивалі в Трієсті, що проходив з 29 жовтня по 3 листопада. А саме: Asteroide award; Audience award (The Begin Hotels); INAF event horizon award. Докладніше:

<https://shotam.info/shche-try-nahorody-dlia-ukrainskoi-strichky-ty-kosmos-zdobula-vidznaky-na-festyvali-v-italii/>

«Медовий місяць», «Територія дитинства», «Квіти України» та інші: хто став переможцем кінофестивалю «Молодість». – Марічка Максимець

Від 26 по 3 листопада в Києві проходив 53-й Міжнародний кінофестиваль «Молодість». 2 листопада у «Будинку кіно» відбулася церемонія нагородження переможців. Гран-прі здобула дебютна повнометражна стрічка «Медовий місяць» Ж. Озірної, найкращим короткометражним фільмом став «Ми хочемо тут жити» режисерки А. Туркан, а переможцем документального конкурсу стала робота А. Борець «Квіти України». Авторка розповідає про ці картини. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/molodist-winners/>

Тріумф українських фільмів. Підсумки 53-го міжнародного кінофестивалю «Молодість». – Дмитро Десятерик

«Повернувшись на своє попереднє місце в календарі (кінець жовтня – початок листопада), „Молодість” виграла у відвідуваності, бо на покази знову почали ходити студенти, яким наприкінці травня просто було не до кіно через зайнятість на сесіях. Але зміна термінів має і свій мінус: тепер у фестивалю троє конкурентів, котрі активно перехоплюють свіжі національні та світові стрічки: Docudays UA, Одеський кінофестиваль та „Київський тиждень критики”. А втім, організаторам вдалося-таки отримати яскраві фільми, зокрема призерів Каннського, Венеційського й Берлінського форумів. Найважливішим підсумком фестивалю є здобуття українськими фільмами трьох головних призів у різних категоріях...». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/234287/2024-11-04-triumf-ukrainskykh-filmiv-pidsumky-53-go-mizhnarodnogo-kinofestyvalyu-molodist/>

У Києві відбудеться Міжнародний кінотелефестиваль студентських фільмів «Пролог». – Мар'яна Зінченко

Він проходитиме 11–16 листопада у Будинку кіно. Цьогоріч у конкурсній програмі буде представлено студентські фільми творчих майстерень українських профільних закладів вищої освіти та міжнародних кіношкіл, зокрема Франції, Литви, Португалії, Чехії, Швейцарії, Шотландії, Індії. Визначатимуть переможців фестивалю «Пролог» студентське та глядацьке журі. Організатори: Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого, Міністерство культури та стратегічних комунікацій України та Національна спілка кінематографістів України. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/234272/2024-11-04-u-kyievi-vidbudetsya-mizhnarodnyy-kinotelefestyval-studentskykh-filmiv-prolog/>

Делікатна ретравматизація: «Медовий місяць» Жанни Озірної. – Ігор Кромф

Автор розповідає про те, як дебютний фільм режисерки делікатно працює з темою війни. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/11/04/643195_delikatna_retravmatizatsiya.html

«БожеВільні»: Аркгем радянського періоду. – Ігор Кромф

Схвальний відгук на гостросюжетний трилер Д. Тарасова «БожеВільні», присвячений каральній психіатрії у СРСР. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/11/05/643283_bozhevilni_arkgem_radyanskogo.htm

1

Розгорівся скандал: в українському фільмі «БожеВільні» помітили актора, який підтримує війну. – Ольга Паньків

31 жовтня на великі екрани вийшов український фільм «БожеВільні». Уважні глядачі звернули увагу на те, що у стрічці залишили українського актора Р. Якимчука, який виїхав до росії та публічно підтримує війну. Сцени з його участю не було вирізано з проєкту. Це викликало значний резонанс серед глядачів і спровокувало скандал. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/zradnik-ukrayini-zigrav-filmi-bozhevilni-roman-yakimchuk-pidtrimuye_n2677947

У фільмі «БожеВільні» зіграв актор, який живе в росії. У Film.ua пояснили, чому неможливо перезняти або вирізати сцени. – Поліна Горlach, Олег Челяк

Компанія Film.ua зазначає, що дистрибутор і творча команда фільму не підтримують зв'язок з Р. Якимчуком, не стежать за його діяльністю та місцеперебуванням. Він, очевидно, виїхав з України після завершення знімань, а також задовго до початку повномасштабного російського вторгнення. У компанії додали, що перезняти сцени Якимчука з іншим актором або взагалі їх вирізати навряд чи вдалося б без втрати якості та змісту стрічки. Вони наголошують на тому, що локацій фільму вже не існує, та, окрім того, неможливо заново зібрати увесь акторський склад разом. «На наш погляд, тут важливішим є питання, про що фільм „БожеВільні” та які меседжі він несе. Наш фільм пропагує свободу і надихає чинити опір ворогу попри труднощі, що є доволі цінним у наш час ресурсом», – зазначають у Film.ua. Деякі актори та члени знімальної команди наразі служать у лавах ЗСУ (наприклад, К. Темляк, який виконав головну роль) або активно допомагають Силам оборони. «Ми вирішили не правильним і не справедливим перекреслити їхній вклад і роботу над проєктом через цього персонажа. Тому фільм вийшов у прокат саме в такій версії і монтажі, і продовжує збирати зали та схвальні відгуки глядачів». Акторка І. Вітовська зауважила, що вчинок актора не повинен перекреслювати роботу інших учасників фільму. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/872661-u-filmu-bozevilni-zigrav-aktor-akij-zive-v-rosii-u-filmua-poasnili-comu-nemozливо-pereznati-abo-virizati-sceni/>

Фільм «БожеВільні» зібрав 1,6 млн грн після першого вікенду прокату. – Євгенія Луценко

Касові збори фільму Д. Тарасова «БожеВільні» після першого вікенду українського прокату сягнули 1 602 562 грн. За цей час вдалося продати 9 584 квитки. Прокат ще триває. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/872933-film-bozevilni-zibrav-16-mln-grn-pisla-persogo-vikendu-prokatu/>

«Донька». Експлуатаційний горор про геноцид у Бучі, який викликає більше питань, ніж відповідей. – Кромф Ігор

Відгук на дебютний фільм «Донька» Є. Олесова, трилер про події у Бучі під час російської окупації. Автор вказує на неоднозначність та суперечливість картини. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/films/donka-review/>

Бетмен як воєнний злочинець, невловний і безкарний. – Андрій Кокотюха

Відгук на документальний фільм «Позивний Бетмен: таємниця Василівського блокпоста», який було представлено 19 жовтня на ютуб-каналі «Суспільне. Новини». У стрічці йдеться про російського воєнного злочинця, який жорстоко обходився з полоненими. Журналісти дізналися його ім'я. Докладніше:

<https://stv.detector.media/vyrobnytstvo/read/8608/2024-11-04-betmen-yak-voiennoy-zlochynets-nevlovnyy-i-bezkarnyy/>

Вийшов короткометражний фільм про харківську ЛГБТ-спільноту. – Антон Малиновський

Вийшов короткометражний фільм «ХЕПІ ПРАЙД» про харківських учасників та учасниць ЛГБТ-маршу. Режисер – К. Андрійв. Героями і героїнями стрічки стали хлопець, якого побили через його сексуальну орієнтацію, військовий, психологиня, журналістка, а також керуючі закладами, які підтримують рівність. Картину знято за допомоги фонду «Гендер Зед». Прем'єра відбулася у Харкові та Запоріжжі. «У Харкові на показ прийшли гомофоби. Ймовірно, вони намагалися зірвати показ. Це вкотре доводить, що з толерантністю у нашій країні не все добре. Нам треба більше таких стрічок», – підкреслив директор фонду Р. Мілевський. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/happy-pride/>

Ситком «Голова» повертається – з новими викликами та новим головою

Перший сезон проекту «Голова» знімався під час повномасштабного вторгнення, і хоча сюжет фільму з війною не пов'язаний, наприкінці серіалу творці показали напад росії, як він вплинув на героїв та й, зрештою, змінив життя всіх. Події другого сезону розгортаються вже після 24 лютого 2022 року. Втім серіал не про воєнні події, а про життя під час війни. Стрічку створено за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку USAID. Прем'єра другого сезону – 4 листопада на Новому каналі, а згодом і на ютубі. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/234263/2024-11-04-sytkom-golova-povertaietsya-z-novymy-vyklykamy-ta-novym-golovoyu/>

Команда стрічки про херсонського журналіста «Редакція» відвідає 10 міст України

Напередодні всеукраїнського прокату творча група «Редакції», дистрибутор Артхаус Трафік та Львівський медіафорум проведуть допрем'єрні покази фільму в 10 містах України: Одеса, Миколаїв, Херсон, Дніпро, Запоріжжя, Харків, Київ, Львів, Івано-Франківськ, Чернівці. Крім перегляду, в кожному місті відбудеться обговорення за участі представників та представниць локальних медіа – «Локальні медіа як рушії суспільних змін: допрем'єрний показ й обговорення фільму „Редакція” Романа Бондарчука». Разом із модератор(-к)ами журналісти та глядачі зможуть обговорити, як змінилися локальні медіа з 2014 року, як російська дезінформація працює у їхніх регіонах, які існують ефективні тактики протидії дезінформації. У кінотеатрах фільм з'явиться 28 листопада. Дискусії та спеціальні покази проходять за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» та проекту «Трансформація комунікацій» Агентства США з міжнародного розвитку (USAID). Докладніше:

<https://kherson.rayon.in.ua/news/756928-komanda-strichki-pro-khersonskogo-zhurnalista-redaktsiya-vidvidae-10-mist-ukraini>

Пекельна атмосфера екшену: вийшов трейлер комедійного треш-горору «Морена»

Представлено офіційний трейлер комедійного треш-горору «Морена» режисера С. Альошечкіна. У кіно з 5 грудня. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/treiler-tresh-hororu-morena/>

Римма Зюбіна зізналася, чи готова вона очолити Держкіно: «У нас дуже кепські справи». – Ольга Паньків

В інтерв'ю на ютуб-каналі «Балючі теми» Р. Зюбіна висловила серйозну критику на адресу М. Кудерчук, яка очолювала Держкіно, стверджуючи, що її керівництво призвело до фактичного знищення української кіногалузії. Акторка підкреслила, що ситуація в кіноіндустрії є жахливою. Вона зазначила, що фільми, які нині виходять на екрани, насправді були запущені ще в період 2018–2020 років, що свідчить про відсутність нових ідей і проектів. Зюбіна вважає, що для відновлення українського кінематографа потрібен новий підхід і фахівці, які справді розуміються на своїй справі та здатні реагувати на сучасні виклики. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/rimma-zyubina-pro-marinu-kuderchuk-aktorka-ziznalas-gotova-ocholiti_n2678071

Просвітництво

Платформа критичних текстів про мистецтво by text: Що треба знати. – Ліза Корнійчук

Наприкінці жовтня про свій запуск оголосила by text – платформа, яка підтримує появу критичних текстів про сучасне мистецтво. Співзасновниками стали художниця О. Штейн та Lean Art Foundation, а до редакторської групи увійшли сама Штейн, а також редакторка К. Хімей та кураторка І. Козаченко. by text наголошують, що цінність для них полягає у децентралізації та розвитку

публічного діалогу у мистецькій спільноті, а сам проєкт публікуватиме унікальні матеріали, «що містять інтерпретації, сумніви, аналіз та оцінку актуальних культурних процесів». Стати автором чи авторкою by text може кожен, незалежно від досвіду письма – головне пройти редакторський відбір. Команда by text розповідає про те, як і чому платформа з'явилася зараз. Докладніше:

<https://artslooker.com/platforma-krytychnykh-tekstiv-pro-mystetstvo-by-text-shcho-treba-znaty/>

Про археологію пам'яті, або коли історія і пам'ять переплітаються

А. Романдаш осмислює феномен мистецтва й культури як засобу підвищення особистої і колективної стійкості. Вона – журналістка, переможниця літературно-дослідницького проєкту «Історії стійкості/ Stories of Resilience», авторка книжки «Про археологію пам'яті, або коли історія і пам'ять переплітаються», що вийде у листопаді та поширюватиметься по українських бібліотеках. Проєкт «Історії стійкості/ Stories of Resilience», що реалізує Англійський ПЕН та Український ПЕН у межах програми UK/Ukraine Creative Partnerships, розробленої Британською Радою та Українським інститутом, має на меті чіткіше окреслити розмаїту й детальну палітру людських доль, з яких складається життя України в умовах повномасштабної війни. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/872541-pro-arheologiu-pamati-abo-koli-istoria-i-pamat-pereplitausa/>

Література. Книговидання

Українські видавці знову відвідують ярмарок у Шарджі. – Оксана Хмельовська

На Міжнародному книжковому ярмарку у Шарджі (SIBF) Україну представляють чотири видавництва і літературна агенція, повідомив голова правління ГО «Книжковий простір» і співзасновник видавництва «Нора-Друк» М. Кравченко. А саме: Е. Сімонова (видавництво «Нора-Друк»); Н. Климчук («Видавництво Анетти Антоненко»); І. Федечко («Видавництво Старого Лева»); М. Кравченко (видавництво «Вишенька»); Літературна агенція ОВО. Захід стартував 3 листопада Видавничою конференцією. Сам ярмарок проходитиме 6–17 листопада. Докладніше:

<https://chytomo.com/ukrainski-vydavtsi-znovu-vidviduiut-iarmarok-u-shardzhi/>

«Одне місто. Одна книга»: у Відні безоплатно роздадуть 100 тисяч книжок Андрія Куркова. – Ропасєва Жанна

У рамках щорічної програми «Одне місто. Одна книга» у Відні надрукують 100 тисяч примірників роману А. Куркова «Пікнік на льоду», які безкоштовно розповсюджуватимуть серед мешканців міста. Презентація відбудеться 19 листопада у Віденській ратуші, де всі охочі зможуть отримати свій примірник. Докладніше:

<https://bit.ua/2024/11/odne-misto-odna-knyga-u-vidni-bezoplatno-rozdadut-100-tysyach-knyzhok-andriya-kurkova/>

Охорона культурної спадщини

В Україні пошкоджені 1179 пам'яток культурної спадщини через агресію рф. – Дар'я Куркіна

Через російську війну в Україні пошкоджено 1179 об'єктів культурної спадщини: зокрема, у жовтні пошкоджень зазнали 10 пам'яток, повідомляє Міністерство культури та стратегічних комунікацій посилаючись на інформацію обласних та Київської міської військових адміністрацій. Докладніше:

<https://espresso.tv/viyna-z-rosiyeyu-v-ukraini-poshkodzheni-1179-pamyatok-kulturnoi-spadshchini-cherez-agresiyu-uf>

Фахівці ЮНЕСКО та ІКОМОС оглянуть дві церкви на Львівщині зі списку всесвітньої спадщини

На території Львівщини є чотири із 16 дерев'яних церков Карпатського регіону, що входять до списку світової спадщини ЮНЕСКО. Представники місії оглянуть храм Святого Юра в Дрогобичі та церкву Зіслання Святого Духа у селі Потелич. На меті – напрацювати план реагувань на надзвичайні ситуації для об'єктів культурної спадщини в Україні. Базуватиметься план на матеріалах детального, розширеного документування, зробленого за міжнародними стандартами збереження та консервації об'єктів архітектури, зокрема, за допомогою фотограмметрії та 3D-лазерного сканування. Раніше команда експертів вже оглянула вибрані пам'ятки у Києві та Чернігові. Після опрацювання всього зібраного в Україні матеріалу, ЮНЕСКО та ІКОМОС запропонують методичні рекомендації та нададуть технічну допомогу. А в майбутньому ці напрацювання стануть частиною управління об'єктів архітектури всесвітньої спадщини. Заходи відбуваються під егідою ЮНЕСКО за кошти, виділені урядом Японії у межах проєкту цільового фонду ЮНЕСКО/Японії «Підтримка України у сфері культури та освіти: Надзвичайне реагування на Всесвітню спадщину та культурні цінності. Оцінка шкоди та захист», що реалізується з 2023 року. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/757051-fakhivtsi-yunesko-ta-ikomos-oglyanut-dvi-tserkvi-na-lvivshchini-zi-spisku-vsesvitnoi-spadshchini>

росіяни знищили монументальні панно в маріупольській школі. – Юлія Лаврук

Про це повідомила Маріупольська міська рада з посиланням на журналіста та дослідника маріупольських мозаїк І. Станіславського. Йдеться про композицію з п'яти сграфіто авторства С. Баранніка та А. Фатхі. «Панно були створені в актовій залі школи № 7 у 1990 році. Це були нечисленні приклади інтервенції авангардистів у монументальне мистецтво. Тепер, після „ремонту” від окупантів, в актовій залі голі білі стіни», – зазначається в повідомленні. У міськраді нагадали, що окупанти знищили десятки мозаїчних панно в тимчасово окупованому Маріуполі. Серед них твори А. Горської, Л. Кузьменкова, В. Константінова, Е. Коткова, В. Ламаха та І. Литовченка. Джерело:

<https://espreso.tv/viyna-z-rosiyeyu-rosiyani-znishchili-monumentalni-pannov-mariupolskiy-shkoli>

Бібліотечна справа. Читання

Нове життя для залізничних кас – якою буде нова книгарня «Човен» у Львові. – Анастасія Андрушко

Видавництво «Човен» планує відкрити першу свою книгарню. Її буде розташовано на вулиці Гнатюка у Львові, де раніше функціонували залізничні каси Укрзалізниці. Площа майбутнього закладу – 382,2 м². На місці вже розпочато ремонтно-реставраційні роботи. Головними завданнями цього простору будуть: продаж книг, періодики різних видів і жанрів у форматі книгарні (не менше 50% книг асортименту книгарні повинні бути філософської, культурологічної, історичної, політологічної, літературознавчої, релігійної та гуманітарної тематики, природничих та точних наук, архітектури та урбаністики); організація та проведення тематичних зустрічей, конференцій, презентацій, пресконференцій, читань з метою популяризації українськомовного продукту; організація та проведення навчань, семінарів, майстеркласів, зокрема курсів письменницької майстерності, літературних резиденцій тощо; функціонування окремого залу для читань; функціонування простору у форматі коворкінгу; науково-дослідна та науково-виробнича діяльність. Докладніше:

<https://chytomo.com/nove-zhyttia-dlia-zaliznychnykh-kas-iakoiu-bude-nova-knyharnia-choven-u-lvovi/>

Культура національних меншин. Закордонні українці

День ромської мови: як з'явилась романі, скільки діалектів існує та чому ромська молодь соромиться нею розмовляти. – Ірина Миколайчук

Про походження, збереження та розмаїття діалектів ромської мови до Всесвітнього дня ромської мови розповідає український дослідник ромського походження, науковий працівник Інституту етнології Чеської академії наук Я. Панченко. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/872233-den-romskoi-movi-ak-zavilas-romani-skilki-dialektiv-isnue-ta-comu-romska-molod-soromitsa-neu-rozmovlati/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm